

Mi történt a külpolitikában?

Az angol, a francia és az egyiptomi külügyminiszter közvetlen tárgyalásokat folytatott a szuezi kérdéssel kapcsolatban

SZERDÁN nem ült össze a Biztonsági Tanács, mert a keddi esti, zárt ajtók mögötti ülésen a tárgyalófelek úgy határoztak: negyvennyolc órára felfüggesztik tanácskozásait, hogy ez alatt az idő alatt lehetőség nyíljon magánjellegű megbeszélések folytatására Selwyn Lloyd angol, Pineau francia és dr. Mahmud Fawzi egyiptomi külügyminiszter között. A három külügyminiszter első megbeszélésére már kedden este, közvetlenül az ülés felfüggesztése után sor került Dag Hammarskjöld ENSZ-főtájtár kezdeményezésére és jelenlétében.

A Biztonsági Tanács ma este — magyar időszámítás szerint — 20 óra 30 perckor folytatja a szuezi kérdéssel kapcsolatban előterjesztett angol-francia előterjesztés vitáját — zárt ajtók mögött.

Azzal tehát, hogy a Biztonsági Tanács további üléseit — Selwyn Lloyd angol külügyminiszter javaslata alapján — zárt ajtók mögött tartja, jelentős lépéssel jutott közelebb egy kompromisszumos megegyezés lehetőségéhez. Az, hogy a legérdekeltőbb külügyminiszterek — Fawzi, Selwyn Lloyd és Pineau — leültek tárgyalni, növeli a megegyezés lehetőségét.

Ha a Biztonsági Tanács üléseinek és a három külügyminiszter tanácskozásának eredményeként Egyiptom hajlandó lenne tárgyalni a „Csatornát Használók Szövetségé”-vel, akkor a tárgyalásokra valószínűleg Genfben kerülne sor.

Ali Szabri repülővezető, a Biztonsági Tanács ülésein részt vevő egyiptomi küldöttség tagja keddi sajtóértekezletén arra a kérdésre válaszolta, hogy Egyiptom beegyezzék-e a Szuezi-csatorna mindennapi működésének valamilyen nemzetközi ellenőrzésébe, a következőket válaszolta: Egyiptom beegyezzék minden nemzetközi vízi út nemzetközi ellenőrzésébe. Kérésre Szabri megnevezte a Panama-csatornát, a Korinthuszi-szorost, a Kiel-csatornát, a Dardanellákat, a Gibraltári-szorost és az Adeni-szorost.

Itt említjük meg, hogy kedden délután New Yorkban, az ENSZ székhelyén összeült a szuezi probléma megoldására vonatkozó Dulles-féle javaslatot elfogadó 18 ország képviselőiből alakult bizottság. Az félórás ülés után kiadott közlemény szerint a bizottságot első keddi ülése után a Biztonsági Tanács tárgyalásai alatt többször is összehívják, hogy „tájékoztassák a kiscseréljék és fenntartsák álláspontjaik összhangját”.

TULZÁS NELKÜL el lehet mondani, hogy az angol konzervatív párt ma kezdődő ez évi konferenciája izgalmasabb és eseményekben bővelkedőbb lesz, mint az utolsó esztendőök bármelyikének hasonló összejövetele. Az előterjesztett javaslatok közül 59 elégedetlenségét fejezi ki a kormány pénzügyi és gazdasági politikájával kapcsolatban. Olyan körülményekben, amelyeket a konzervatív párt vezetői ós-régi és bevehetetlen politikai fellegvárának tekintenek, a legnagyobb elégedetlenség, sőt türelmetlenség hangján sürgetik a drágaság megfékezését és a megélhetési költségek rögzítését.

Eden miniszterelnöknek, akit várhatóan igen élesen fognak majd támadni, minden tudására és képességére szükség lesz, hogy megvédje saját és kormányá presztízst és helyzetét pártjának ellenzékével szemben.

Head angol hadseregügyi miniszter hétfő esti televíziós beszédében kijelentette: nem adnak szabadságot a Cipruson állomásozó és az egyiptomi helyzetre való tekintettel behívott katonák számára. Ezek a katonák ugyanis követeleik, hogy engedjék őket haza karácsonyig, tekintettel arra, hogy katonai szolgálatuk súlyos anyagi zavarok közé juttatta otthonmaradt családjukat. Összesen mintegy 18 ezer katonáról van szó, akiknek kérését az angol kormány visszautasította, jöllehet nem tudja elhítteti velük, hogy jelenlétükre Ciprus-szigetén és 750 ezer angol katonára fegyverbentartására a jelenlegi körülmények között feltétlenül szükség van.

Párthírek

Az MDP történet I. évfolyam propagandistái és hallgatói részére október 11-én, ma délután 5 órakor a Pártoktatók Házában az első téma anyagából segéd-előadást tartunk „A magyar munkésmozgalom helyzete és fejlődése 1848—1900-ig” címmel.

A politikai gazdaságtan I. évfolyam propagandistái és hallgatói részére október 12-én pénteken délután 5 órakor a Pártoktatók Házában segéd-előadást tartunk: „A politikai gazdaságtan tárgya és módszere” címmel.

Kérjük az elvtársak pontos megjelenését.

Agít-prop. osztály

Magyar és jugoszláv vasutasok tanácskozása

Háromnapos jugoszláviai tartózkodás után a napokban visszaérkezett Szegedre a MÁV Szegedi Igazgatóságának küldöttsége. A hírek szerint a baráti látogatás idején tárgyalások is voltak a szegedi küldöttek és az újvidéki vasutasok között. Szóba került a Jugoszlávián átmenő forgalom kérdése is. Az elgondolások szerint Szeged és Baja közt közvetlen vasúti összeköttetést teremtene, vagyis a forgalom Jugoszlávián keresztül történne. Úgy tudjuk, a két vasutasküldöttség között megegyezős történt a tárgyalások további folytatására. A hírek szerint az átmenő forgalomról a közeljövőben miniszteri szinten tárgyalnak majd.

Az állami és az egyházi bíróság döntése Ordass Lajos evangélikus püspök ügyében

A törvényesség helyreállítása érdekében tett intézkedések során a legfőbb államügyészség felülvizsgálatot indított az 1948-ban valtabüny címén elítelt Ordass Lajos evangélikus püspök ügyében. A Legfelsőbb Bíróság elnöki tanács Ordass Lajos bűncselekmény hiányában felmentette. A magyarországi evangélikus egyház egyetemes törvényeszeke Ordass püspök teljes rehabilitációját mondta ki. Ertesülés szerint Ordass Lajost rövidesen kinevezik az evangélikus teológiai akadémia tanárának.

Használt egyenruhából téli munkaruhát készítenek

A Ruházati Javító Kisipari Szövetkezetben célszerűen használták fel az eddig jóformán kárba vesztett, használt egyenruhákat. A honvédségnél és más közületeknél kicserélt ruhából megfelelő tisztítás után kivágják a jó részeket, ezeket összevarrják méterbe és jóminőségű tűzőt vattázott téli munkaruhákat varrnak belőle. A legkisebb hulladék sem megy kárba. Évente így mintegy 70 ezer méter új kelmét pótolnak. Negyedévenként mintegy három ezer meleg munkaruhát készítenek ezzel a módszerrel a szövet-szevarrják méterbe és jóminőségű tűzőt vattázott téli munkaruhákat varrnak belőle.

— Szüreti bál lesz szombaton. Postásunk hozott egy kedélyes meghívót. Igényes szüreti szombaton, október 13-án este 7 órakor a Hungária-összes termeiben »szőlőlópalással egybekötött« szüreti bált rendez a népfőnt és a DISZ. Belépődíj 5 forint a nagy érdeklődésre való tekintettel — jegyek rendelkezésre állnak a DISZ városi bizottságán, a DISZ-titkárokon keresztül. Közel harminc vendőnővel biztosítja a rendező »a bál derűjét«. Megjelenés sötét, vagy estélyi ruhában, vagy ahogy tetszik az illem határain belül. Jó szórakozást!

Az én állam akkor kezdett legénytollasodni, amikor Laci és Lajos kinőtte az iker-gyerekocskót és egymás kezét fogva az első férfias lépéseket próbálták az apjuk borbélyüzletében, ahol megmocsodáltak a hajvágóolló csattogását és a beretva tancát a szappanos arcokon. Amolyan mifelénk, a munkaslakta Móravárosba való egyszerű, de tiszta »borbély és fodrász üzlet« volt az a kicsi, néhány lépésnyi helyiség, ahol a lucskos télidőbe a széptésre várakozók cigarettára és pipafüstje rátelepült a két, kopott-foncsorú tükröre. A szomszéd fuvaros ötször annyit keresett a lovával, meg a rossz féderes koscsijával, mint Laci és Lajos apja a maga kis szerszámaival. Nem is becsülték sokra ezt a mesterséget, amolyan piszmozgásból való éldegélésnek tekintették. De azért büszkék voltak a felénkvalóság a majszterukra, mert olyan hetyke bajuszt fabrikált nekik a hét végén az elnehezült, kitarított penderomokból, hogy még a pendelyes lányok is megbámulták.

Egyszer aztán hiába mentek a gyáriak, hiába ment a sarki fűszeres, meg a szomszéd fuvaros is, a majszter bezárta

Volt államvédelmi tisztek előzetes letartóztatása

A szocialista törvényesség súlyos megsértéséért a legfőbb ügyész utasítására az ügyészség október 5-én, pénteken előzetes letartóztatásba helyezte Farkas Vladimír, Faludi Ervin, Szendi György és Szántó György volt államvédelmi tiszteket. Úgyük vizsgálatát a Legfőbb Ügyészség folytatja le.

A Belügyminisztérium felhívása

Az Országos Atomenergia Bizottság izotóp alkalmazási szakbizottságának gépkocsijából ismeretlen tettes ellopta a 748.276—748—300-ig számozott elszámolási csekkfüzetet. A csekkfüzetben a 748.279 és a 748.280 számú csekklapokon Nemes Miklós és Katona Péter aláírása látható. Ellopták a gépkocsiból egy cégbélyegzőt is a következő felírással: „Országos Atomenergia Bizottság Izotóp Alkalmazási Szakbizottsága, anyagbeszerzés. Javaldalom számlaszám: 144792—52”.

A Belügyminisztérium kéri a vállalatokat, üzleteket, hogy azt, aki a jelzett csekklapokkal vásárolni akar, azonnal adják át a rendőrségnek.

Pilátus a Crédóban

A „Délmagyarország” szeptember 25-i „A tudomány és utánpótlás” című vezércikkében fontos, szerzőgazdó kérdéseket feszeget, s már csak ezért is elcsodálkozhat, hogy — a stílus rovására két ízben is — egyetlen név fordul elő benne. A velem kapcsolatos megjegyzés sajnos a félreértésre adhat okot. Igaz ugyan, hogy a nyári szabadságomat egy dolgozat befejezése céljából Pesten töltöttem, de nem „minden különösebb anyagi támogatás nélkül”, hanem — miután sem előtte, sem utána nem igényeltem ilyen természetű segítséget — anyagi támogatás nélkül. A Kar vezetői — a jelenlegi szervezeti és pénzügyi keretek között — hosszú idő óta biztosítják a lehető legkedvezőbb morális és anyagi feltételeket a tudományos munka számára, s így az én esetemben sem a helyi szervek mulasztásairól lehet szó, a cikk egészéből azonban sem ez, sem az ellenkezője nem derül ki.

A mondanivaló lényegével, szándékával csak egyetérteni lehet. Kétségtelen, hogy a vidéki egyetemek sok szempontból hátrányban vannak a fővárosi tudományos intézményekkel szemben. Az is igaz, hogy ez a megállapítás elsősorban a társadalmi tudományi fakultásokra érvényes. Csak helyesíthető az a törekvés is, hogy ezen az állapoton a cikkirő változtatni akar. Javaslatainak egy része azonban — elvi és gyakorlati okoknál fogva — megvalósíthatatlan. Egyetlen kutató sem kívánhatja, hogy „a tudományos munkák elvégzésében a fővárosi elvárások feltételeit kell teremteni a vidéken is”. Nem is kívánja senki, mert kéziratot, hagyatékot, s egyéb levéltári anyagot, stb. egyszerűen nem lehet „decentralizálni”. Természetesen a vidéki tudományos munkát segíteni lehet és kell is hasznavehetőbb könyvtárközi, tanulás-gosabb egyetemek közötti kapcsolatok kiépítésével, s fokozott anyagi támogatással is, melyeknek a felismerés utáni realizációs dása örvendetes úton halad.

Szekeres László

Az olasz szocialista pártok egyesülésének kérdéséről

Amíg a Biztonsági Tanács által tárgyalott szuezi probléma a megoldás lehetőségével kecsegtet, a nemzetközi közvélemény figyelmébe mindinkább az olaszországi szocialista pártok egységesítése felé fordul és érdeklődéssel várja a két szocialista párt egyesülési törekvéseinek újabb fejleményeit. Amióta ennek az egyesülésnek a gondolata az év első felében felmerült, Olaszország- és Európaszerte általános volt az a vélemény, hogy

az Olasz Szocialista Párt és az Olasz Szocialista Demokraták Párt 1947-ben bekövetkezett különválásának felszámolása nagyban erősítené az olasz dolgozók politikai helyzetét

és lehetővé tenné egy erős, a kereszténydemokratáknál is nagyobb baloldali politikai erő kialakítását. A Nenni-vezette Olasz Szocialista Párt kikötése az volt, hogy a Saragat irányítása alatt álló Olasz Szocialista Demokraták Párt lépjen ki az olasz kormánykoalícióból, míg a Saragat-szocialisták azt szabták az egység feltételül, hogy a Nenni-szocialisták nem működhetnek együtt a kommunistákkal és hozzá kell járulniuk ahhoz, hogy az egyesülés után folytatott politika a nyugati szocialisták által lefektetett vonalat kövesse.

Az elmúlt hetekben már úgy nézett ki a dolog, hogy a két olasz szocialista párt egységének fokozatos megvalósítására belátható időn belül

sor kerülhet, amikor néhány nappal ezelőtt az Olasz Szocialista Párt az 1946-ban megkötött együttműködési egyezmény helyett új megállapodást írt alá az Olasz Kommunista Párttal. A Saragat-szocialisták jobbszárnya élesen támadja a Nenni-szocialisták és a kommunisták között létrejött új megállapodást, azt állítva, hogy ez a megállapodás akadályozza az olasz szocialisták egyesülését. Általános vélemény szerint azonban ennek az álláspontnak éppen az ellenkezője igaz: a Nenni-szocialisták és az Olasz Kommunista Párt közötti megállapodás annál fogva, mert már nem a régi akcióegység fenntartását írja elő, hanem új, rugalmas, az esetenkénti tárgyalások szükségességére mutat rá, amely akciószabadságot biztosít a szocialistáknak, elősegíti az egyesülés megvalósulását.

A kereszténydemokraták, akik a két szocialista párt egyesülése esetén a legtöbb vesztenének, mindent elkövetnek az egyesülés megakadályozására. Arra igyekeznek rávenni Saragatot, hogy ne lépjen ki a kormánykoalícióból és ne lazítsa meg kapcsolatait a Kereszténydemokrata Párttal.

Lehet, hogy a kereszténydemokraták akciója ideig-óráig sikerrel jár, azonban a két szocialista párt egyesítése központi kérdés az olasz dolgozók számára, éppen ezért megakadályozása semmiképpen sem lehetséges.

Megállapodás a magyar és jugoszláv vas- és fémipari szakszervezetek együttműködéséről

Belgrád: A jugoszláv fémipari dolgozók szakszervezete központi bizottságának titkársága Belgrádban ülést tartott, amelyen részt vettek a magyar vas- és fémipari dolgozók szakszervezete Jugoszláviában tartózkodó küldöttségének tagjai is.

A titkárság ülése megtárgyalta a két ország rokon szakszervezete együttműködésének problémáit. Megállapodás jött létre a két szakszervezet jövőbeni együttműködésének formáiról. Eszerint

az együttműködést a küldöttségek és a sajtó cseréjén keresztül valósítják meg.

továbbá cikkeken és szakcsoportok tanulmányi útjain keresztül rendszeresen kicserélik véleményüket az időszéri problémákról.

A jugoszláv fémipari dolgozók szakszervezete központi bizottsága bejelentette, hogy

küldöttséggel képviselteti magát a magyar vas- és fémipari dolgozók szakszervezetének közeljövőben sorakerülő kongresszusán.

A PÖRDI-GYEREKEK

az »üzletet«. Eladta, mert nem találta már meg a számitását. Sok cipőt szétrúgott a két gyerek is, meg aztán könyvek, írkák is kellettek már nekik, mert úgy nőttek azok, mint a tavaszi eső után a vetés.

— Bement a szövetkezetbe, a Széchenyi téribe, nem voltunk mi már jók neki — mondogatták még sokáig az öregebbel, akik az új borbélynak éppúgy telepítették füsttel a tükrét, mint az elődjének. Talán kétszer beültem én is a székébe, az új mester keze alá, de mert egyszer hajvágás után nem tartotta oda a fejem mögé a kistükröt, mint amaz, hát nem mentem hozzá többet.

Elvégre nekem is van bele-szólásom a saját hajam vágásába. — berzenkedtem magamban húsz esztendőm minden forrongásával és hiúságával, s legközelebb — mint ha csupa véletlenségből tévedtem volna be a Széchenyi téri üzletbe — utána mentem a régi mesternek.

Laciról és Lajosról évről évre pontos értesüléseim voltak. Tudtam, hogy melyikő-

jük mit szeret, s kinek a kabátjukról állították össze a gabomboci-csapatot, és mi mindent nem gyűjtöttek be otthonról a MEH-nek. Tudtam, hogy az iskolában melyik tanárt miért szeretik, s azt is — mert ők sem voltak mintafüák! — mikor melyik tantárgyból állt rosszul Laci, vagy Lajos. Mindez azonban csak addig élt bennem, amíg a keresszékben ültem az ügyes borbély-kezek alatt, s eszembe se jutott nagyobb-nak vélni a gyerekeket, csak olyan kicsiknek, amilyeneknek valamikor láttam őket.

— Mind a két fiam nálunk tanult már, egy hónapja, hogy leszerződtek hozzánk a szövetkezetbe — mondta a napokban a még csupa fiatalos, büszke apa. Bólintottam, s utána nyílt belém a gondolat, hogy ezek a gyerekek tényleg utánam nőttek, csak én nem akartam elhinni, hogy nem tegnap, hanem tizenegyes esztendeje legénytollasodott az állam, amely reggelente ma már olyas tükés, mint a szederbokor.

— Szombatonként valósá-

gos versengés folyik otthon, hogy melyikőjük rakja le szebben az anyuk háját. Reggel is azzal szaladtak el: »Anyuka, holnap a magáé lesz a legszebb Maximka-írura«. Micsoda hajcsigát finomulnak máris a kezük alatt! — rezzenlett fel gondolatomból az apa, aki úgy mesélt a két gyerekről, mint más a miniszter, orvos, vagy mérnök fiairól. Elképzelem otthoni estéiket, amikor a két friss-fiatal »szakember« lejátsza egymásnak a napi mozdulatokat, amiket eltanultak a legügyesebb férfi és női fodrászoktól ak'krő nemigen szokás írni beszédes híreket, mert ők nem vasasok, nem darusok és nem bányászok, csak embertársaik arcán és haján szépitő művészei.

Hiába no, Laci és Lajos már kedves ismerőseim közé tartoznak, habár csak sejtem változó, egyre férfiasabb-erő arcvonásukat. Nem baj. A lányok és asszonyok hullám-mos, fürtös, csigákra finomult haján megismerem majd az ő szorgalmas kezük nyomát is, amíg a szép és izléletes hajviseltek megcsodál-tatják velem önmagukat.

L. F.